

2. Uppföljning av arbetsmiljön – 2018 (Förskolenämnden inkl. underliggande)

Indikator	Beskrivning av genomförda insatser och analys	Utfall i mått rapporteras av	Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall kvinnor	Utfall män
Sjukfrånvaro	<p>Förvaltningen kan konstatera att sjukfrånvaron totalt har ökat från 8,5% 2017 till 8,7% 2018. En djupare analys på sjukfrånvaron kommer att göras utifrån längden på sjukfrånvaron, ålder och yrkeskategorier. Syftet är att kunna rikta insatser och följa utvecklingen.</p> <p>Genomförda insatser Flertalet vidtagna insatser syftar till att stärka organisationens förmåga att arbeta förebyggande med det systematiska arbetsmiljöarbetet samt att bedriva en kvalitativ och effektiv rehabiliteringsprocess. Skyddskommittén inom förskoleförvaltningen är överens om att de fortsatta insatserna ska fokusera på medarbetarnas förutsättningar att utföra sitt uppdrag i en god arbetsmiljö med en hållbar arbetsbelastning.</p> <p>Ett dilemma när det gäller utvecklingen av sjukfrånvaron är långtidssjukfrånvaron, som ofta innefattar komplexa sjukdomsbilder där sjukvårdens tillgänglighet och ett nära samarbete med försäkringskassan är betydelsefullt. Samarbetet med Försäkringskassan har förstärks genom kontinuerligt satta mötestider med FK där chefer, HR och medarbetare i aktuella ärenden bokas in. Under året har det intensifierade stödet till förskolechefer och biträdande förskolechefer i rehabilitering fortsatt gällande långtidssjukskrivningar samtidigt som fokus riktats till arbetet med korttidssjukskrivningar. Ett förstärkt samarbete med företagshälsovården har även etablerats och en del i det förstärkta samarbetet inrymmer en case manager (rehabsamordnare) som är dedikerad arbetsgivaren och arbetar på plats i förvaltningens lokaler tre dagar i veckan. Syftet är att skapa ett än mer aktivt och nära stöd i rehabiliteringsfrågorna och det förebyggande arbetet. I samarbete med företagshälsovården har även framtagandet av ett utbildningskoncept för ergonomi inom förskolan utarbetats. Konceptet består av en utbildningsfilm och ett interaktivt material som kommer att användas vid till exempel introduktion och på arbetsplatsträffar. Materialet i utbildningsfilmen har filmats i förskoleverksamhetens miljöer och anpassats till medarbetarna inom förskolan. Utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete för förskolechefer har genomförts under året och förvaltningen har även kallat alla skyddsombud till utbildning/workshop. Under året har ett partsgemensamt arbete med att genomlysna arbetsplatsträffarna utifrån form, frekvens och förläggning påbörjats och ska under 2019 resultera i riktlinjer för arbetsplatsträffarna. Syftet är att skapa goda förutsättningar för dialog och möjlighet att bedriva det systematiska arbetsmiljöarbetet i god samverkan.</p>	Stadskontoret	Sjukfrånvarovolym (Förskolenämnden)	8,5%	8,7%	8,8%	7,4%
			Sjukfrånvaro, antal kalenderdagar per medarbetare (Förskolenämnden)	31	32	32	27
Chiefstätt	<p>En bakgrundsfaktor till organisationsutvecklingen var att förskolechefernas förutsättningar skiljde sig mellan olika förskolor i att kunna styra strategiskt, planera den dagliga verksamheten och att vara en närvarande ledare Detta innebar utmaningar för arbetet med både det statliga och det kommunala uppdraget. 2015 var ledartätheten 31,4, 2016 var den 24,1, 2017 var den 21,9 och nu är den 22,0. Ledartätheten beräknas endast på den biträdande förskolechefen och förskolechefen. Ledningsgruppen på förskolorna består även av förste förskollärare vars uppdrag är att leda och stödja medarbetarna i det pedagogiska uppdraget vilket skapar goda förutsättningar för medarbetarna i sitt uppdrag vilket på sikt förväntas minska sjukfrånvaron.</p> <p>Genomförda insatser Förvaltningen har under året arbetat utifrån organisationsutvecklingen där syftet är att säkerställa ett närvarande ledarskap, en god resursplanering i vardagen och en förskola av hög kvalitet för varje barn. Under 2018 har förvaltningen arbetat med att utvärdera organisationsutvecklingen och en slutrapport presenteras under våren 2019.</p>	Stadskontoret	Genomsnittligt antal medarbetare per chef (Förskolenämnden)	21,9	22	22	16

Indikator	Beskrivning av genomförda insatser och analys	Utfall i mått rapporteras av	Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall kvinnor	Utfall män
	(Förskolenämnden)						
Pensionsålder	Förvaltningen har ca 570 medarbetare i åldern 60-69 år. Vi bedömer att vi inte kan göra någon bedömning av vår faktiska pensionsålder kopplat till arbetsmiljön. Genomförda insatser Alla våra insatser utgår ifrån att skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.	Stadskontoret	Faktisk pensionsålder (Förskolenämnden)	65	64	64	66
	(Förskolenämnden)						
Personalomsättning	I september 2018 genomfördes en koddelsändring i Malmö stads datalager för personalstatistik (Sigma). Denna koddelsändring fick genomslag på beräkningen av medelantal anställda och därmed förändrades personalomsättningsnyckeltalets resultat, nu, framöver och historiskt. Detta innebär att den korrekta siffran för 2017 års personalomsättning var 15,2 procent. Förvaltningen har i jämförelse med föregående år minskat sin personalomsättning med dryga 2 procent. Förvaltningen har arbetat aktivt med att minska personalomsättningen under året. Minskningen kan även bero på att organisationsutvecklingen nu är inne på sitt tredje år. Trots minskningen är personalomsättningen oroande då förvaltningen har många små enheter vilket gör att en hög personalomsättning kan påverka arbetsmiljön. Den ökade konkurrensen och den nationella bristen som råder på förskollärare och barnskötare påverkar i stor utsträckning möjligheten att attrahera, rekrytera och behålla dessa yrkeskategorier. Det är bland annat på grund av detta som förvaltningen valt att förstärka det nära ledarskapet genom organisationsutvecklingen. Förskoleförvaltningen arbetar systematiskt och långsiktigt för att säkerställa kompetensförsörjningen genom bra arbetsvillkor, god arbetsmiljö och goda förutsättningar i det professionella uppdraget.	Stadskontoret	Förvaltningens personalomsättning (Förskolenämnden)	17,1%	13%	13%	16%
	(Förskolenämnden)						
HME Hållbart medarbetarindex	Förskoleförvaltningens totala HME-värde ligger på 79, vilket är en liten minskning jämfört med förvaltningens HME 2017, vilket var 80. HME delas upp i tre underliggande delindex; styrning, motivation och ledarskap. Samtliga delindex har minskat i förvaltningen. Tittar man på resultatet för de två största yrkesgrupperna barnskötare och förskollärare så ser man att barnskötare har ett högre HME på totalen och på delindexen motivation och ledarskap medan förskollärare har ett högre HME på styrning. Genomförda insatser Alla insatser i förvaltningen syftar till att skapa goda förutsättningar för medarbetarna att utföra sitt uppdrag i en hälsosam arbetsmiljö vilket förväntas få genomslag i medarbetarenkäten.	Stadskontoret	Totalindex (Förskolenämnden) Delindex Motivation (Förskolenämnden) Delindex Ledarskap (Förskolenämnden) Delindex Styrning (Förskolenämnden)	80 80 78 84	79 78 76 83		
	(Förskolenämnden)						
Delade turer		Förvaltningen	Antal förekomster (Förskolenämnden)	0	0		
Anmälda tillbud	Under 2018 har tillbud och arbetsskador rapporterats i Malmö stads avvikelssystem AGERA. Antal inrapporterade tillbud och arbetsskador har ökat vilket förvaltningen ser som en positiv utveckling av benägenheten att rapportera händelser när de sker. Att synliggöra tillbud och arbetsskador är en viktig del i det förebyggande och strategiska arbetet. De mest inrapporterade typen av tillbud är risk för skada vid fall och risk för skada av person. Ett flertal av risk för skada av person består av olyckor där ett barn varit nära att skada en medarbetare. Det finns även ett stort antal tillbud som är kategoriserade som övrigt. Ett partsgemensamt arbete med syfte att titta på vad dessa ärenden består av kommer att genomföras. Genomförda insatser Utbildning och information har genomförts till chefer och skyddsombud. Chefer har under året fått stöd i att hantera ärenden i AGERA. HR uppmärksammar löpande om ärenden dröjer kvar i systemet och erbjuder stöd.	Förvaltningen	Totalt antal anmälda tillbud (Förskolenämnden) Elolycka, brand, explosion, sprängning (Förskolenämnden) Kemisk/biologiskt ämne (Förskolenämnden) Smitta (Förskolenämnden) Fall (Förskolenämnden) Påstötning av föremål (Förskolenämnden) Maskin, rörelse i föremål (Förskolenämnden)	139 0 0 0 0 26 3 0	234 0 1 0 45 1 1		

Indikator	Beskrivning av genomförda insatser och analys	Utfall i mått rapporteras av	Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall kvinnor	Utfall män
	AGERA kommer säkerställa att vi framöver kan få ut statistik för analys och uppföljning som tidigare inte var möjligt på alla nivåer i förvaltningen. AGERA säkerställer även att respektive chef hanterar inkomna händelser på ett korrekt sätt. (Förskolenämnden)		Fallande föremål (Förskolenämnden)	1	3		
			Hantering av föremål (egen) (Förskolenämnden)	4	3		
			Person (Förskolenämnden)	36	68		
			Djur (Förskolenämnden)	0	0		
			Fysisk belastning (Förskolenämnden)	7	3		
			Psykosociala orsaker (Förskolenämnden)	41	29		
			Psykisk chock (Förskolenämnden)	0	8		
			Hot, rån (Förskolenämnden)	5	5		
			Snedtramp, feltramp (Förskolenämnden)	4	2		
			Fordonsolycka (Förskolenämnden)	5	6		
			Ergonomiska faktorer (Förskolenämnden)	2	3		
			Buller (Förskolenämnden)	0	1		
			Fysikaliska faktorer (Förskolenämnden)	0	6		
			Övriga anmälda tillbud (Förskolenämnden)	5	49		
Anmälda arbetsskador	Under 2018 har tillbud och arbetsskador rapporterats i Malmö stads avvikelsesystem AGERA. Antal inrapporterade tillbud och arbetsskador har ökat vilket förvaltningen ser som en positiv utveckling av benägenheten att rapportera händelser när de sker. Att synliggöra tillbud och arbetsskador är en viktig del i det förebyggande och strategiska arbetet. De mest inrapporterade tillbuden är risk för skada vid fall och risk för skada av person. Ett flertal av risk för skada av person består av olyckor där ett barn varit nära att skada en medarbetare. Det finns även ett stort antal tillbud som är kategoriserade som övrigt. Ett partsgemensamt arbete med syfte att titta på vad dessa ärende består av kommer att genomföras. Genomförda insatser Utbildning och information har genomförts till chefer och skyddsombud. Chefer har under året fått stöd i att hantera ärenden i AGERA. HR uppmärksammar löpande om ärenden dröjer kvar i systemet och erbjuder stöd. AGERA kommer säkerställa att vi framöver kan få ut statistik för analys och uppföljning som tidigare inte var möjligt på alla nivåer i förvaltningen. AGERA säkerställer även att respektive chef hanterar inkomna händelser på ett korrekt sätt. (Förskolenämnden)	Förvaltningen	Totalt antal anmälda arbetsskador (Förskolenämnden)	124	183		
			Allvarlig arbetsolycka (Förskolenämnden)	4	14		
			Arbetsolycka (Förskolenämnden)	101	135		
			Allvarligt tillbud utan personskada (Förskolenämnden)	4	3		
			Olycka som skett på väg till eller från arbetet (Förskolenämnden)	19	24		
			Dödsfall på grund av arbetsolycka (Förskolenämnden)	0	0		
			Dödsfall på grund av arbetsjukdom (Förskolenämnden)	0	0		
			Arbetsjukdom (Förskolenämnden)	4	7		
Företagshälsövård	Den totala kostnaden för företagshälsövård har ökat med ca 1,3 miljoner kr jämfört med 2017. Det förstärkta samarbetet med företagshälsövarlden samt framtagandet av ett utbildningsmaterial om ergonomi på förskolan utgör en stor del av ökningen. Förvaltningen arbetar aktivt för att koppla in företagshälsövarlden tidigt i ärenden för att effektivt kunna stödja våra medarbetare och chefer. Fördelningen av kostnaderna har förändrats då mer än 50% nu går till främjande och förebyggande tjänster och insatser vilket är en positiv utveckling. Genomförda insatser Förvaltningen har under 2018 haft ett nära samarbete med företagshälsövarlden. Våra gemensamma processer har satts över och vi har löpande fört en dialog om förbättringar. Förvaltningen har under året använt sig av kartläggande samtal samt trepartssamtal (Feelgood samtalet) på ett systematiskt sätt för	Förvaltningen	Genomsnittlig kostnad per medarbetare (genom alla medarbetare i förvaltningen) (Förskolenämnden)	753	1 030		
			Totalkostnad företagshälsövård (Förskolenämnden)	3 766 036	5 049 541	2 770 469	463 834
			Kostnad främjande och förebyggande (Förskolenämnden)	1 101 626	2 639 983	609 503	199 448
			Kostnad efterhjälpande (Förskolenämnden)	2 664 410	2 409 558	2 160 966	264 386

Indikator	Beskrivning av genomförda insatser och analys	Utfall i mått rapporteras av	Mått	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall kvinnor	Utfall män
	<p>medarbetare med hög korttidssjukfrånvaro. I April månad startade vi upp det förstärkta samarbetet som innebär en case manager (rehabsamordnare) som är dedikerad arbetsgivaren och arbetar på plats i förvaltningens lokaler tre dagar i veckan. Syftet är att skapa ett än mer aktivt och nära stöd i rehabiliteringsfrågorna och det förebyggande arbetet. I samarbete med företagshälsovården har även framtagandet av ett utbildningskoncept för ergonomi inom förskolan utarbetats. Konceptet består av en utbildningsfilm och ett interaktivt material som kommer att användas vid till exempel introduktion och på arbetsplatsträffar. Materialet i utbildningsfilmen har filmats i förskoleverksamhetens miljöer och anpassats till medarbetarna inom förskolan.</p> <p>(Förskolenämnden)</p>						